

væsentligt og det væsentligste Skridt fremad til en med de naturlige Forhold overensstemmende Ordning af Forholdene. Det maa imidlertid og bemærkes, at ethvert Laan i faste Eiendomme ingenlunde er lige sikkert eller kan siges at være fuldkommen sikkert. Der er i saa Henseende en overordentlig stor Forskjel paa de Laan, der gives indtil en vis Grændse, som Loven nærmere betegner, nemlig med Hensyn til Udlaan af offentlige Stiftelsers og Umyndiges Midler paa første Prioritet, og paa Laan, der gaae videre end Eiendommens yderste Værdi. I saa Henseende har Mindretallet af Udvalget gjort et Forslag, som jeg ikke kan Andet end paa det Bedste anbefale til den ærede Forsamling, nemlig at Bestemmelsen i § 1 ikke skal være til Hinder for, at der kan betinges højere Rente end 4 pCt. om Aaret af Udlaan, for hvilke der kun gives Sikkerhed i faste Eiendomme efter $\frac{2}{5}$ af deres Værdi; men naar de Motiver, der have ledet Mindretallet til dette Forslag, og som ganske falde sammen med de Bemærkninger, som den høitærede Indenrigsminister gjorde gjældende, da Sagen var til første Behandling, nemlig at det er den mindre betryggende Sikkerhed, navnlig en mindre end den, der fordres for offentlige Stiftelsers og Creditsforeningers Midler, der gjør det nødvendigt at tage en saadan Bestemmelse, naar Loven skal overholdes, da maa jeg dertil bemærke, at dette gjælder ogsaa om andre Laan end de af Minoriteten nærmest tilsligtede. Efter de gjældende Regler kan der ikke udlaanes Penge af Umyndiges eller offentlige Stiftelsers Midler i alle faste Eiendomme til industriel Brug, som ikke kunne siges at have en fast Værdi i Handel og Wandel, som ikke kunne udleies imod en Leie, der forud bestemt kan angives, til hvilke Eiendomme endnu komme endel andre, som ved forskjellige Rescripter ere undtagne, f. Ex. saadanne, som ligge indenfor Demarcationslinien, Eiendomme paa Landet, som ikke have Tillæg af Jord o. s. v. Det er imidlertid først og fremmest Bygninger med industrielle Diemed, som jeg har for Die. I disse er det nemlig vitterligt, at Laan ikke kunne faaes af offentlige Midler, ligesom det i alle Tilfælde er vanskeligt og i de fleste Tilfælde umuligt at faae Penge tillaaens til den

almindelige Rentefod. Risikoene ved Udlaan i denne Slags Eiendomme er nemlig større, fordi Sikkerheden som oftest kun beroer paa en enkelt Personlighed, Eieren eller Bestyreren af det industrielle Anlag. Alt, hvad der gjælder om en Løsning af Rentefoden med Hensyn til de secundaire Pantar, gjælder i ligesaa høj Grad om disse Eiendomme, hvori der ikke kan faaes Laan af offentlige Midler. Derfor har jeg tilladt mig at stille følgende Ændringsforslag til Udvalgets Mindretals § 2: „Heller ikke skal det være formeent at betinge højere end 4 pCt. Rente af Laan imod Pant i saadanne faste Eiendomme, i hvilke det er forbudt at udlåne Umyndiges eller offentlige Stiftelsers Midler.“

Broberg: Det har gjort mig ondt af den afgivne Udvalgsbetænkning at see, at Mindretallet, omendstjøndt det havde den Overbesviðning, at Rentefoden i alle Tilfælde burde frigives, dog har opgivet denne Idee, fordi det har frygtet for ikke at kunne sætte den igjennem. Jeg kunde derfor, da Mindretallet ikke har stillet noget hertil sigtende Ændringsforslag, have ønsket selv at gjøre dette; men jeg har anseet det for rigtigst først at erfare, om min Anskuelse maatte idag her i Thinget møde nogen Understøttelse, og hvis dette skulde være Tilfældet, skal jeg bestræbe mig for ved Sagens tredje Behandling at faae et Ændringsforslag bragt istand. En af de Grunde, hvorfor Mindretallet har troet ikke at burde tilraade at gennemføre Frigivelsen af Rentefoden i alle Tilfælde, er den, at den ærede Indenrigsminister har erklæret sig mod en saadan Frigivelse. Det er vistnok sandt, at der maa og bør tages Hensyn hertil. Efterat jeg imidlertid har gjort mig bekendt med den Betænkning, der i Roeskilde Stændersforsamling i 1840 blev afgiven af den Comitee, der dengang var nedsat for at tage et Forslag om Rentefodens Frigivelse under Behandling, og har seet, at den ærede Indenrigsminister var Medlem deraf og dengang erklærede sig for en ubetinget Frigivelse af Rentefoden, saa skal jeg — uagtet jeg paa ingen Maade skal ville nægte den ærede Indenrigsminister Ret til at forandre en tidligere Anskuelse — dog